

Mondelinge taal - groep 4 groepsplan

Middelen organisatie en frequentie	
<p>Taal heeft een inhoudelijk deel (onder andere: woordenschat, zinsbouw, grammatica, lezen) en een communicatief deel (onder andere: uitwisselen van ervaringen, ideeën, meningen, gevoelens). Deze onderdelen van taal krijgen expliciet aandacht tijdens de lessen.</p> <p>Frequentie: 4,5 uur per week, waaronder ½ uur woordenschat, activiteiten rond boeken 45-60 minuten)</p>	
Na te streven doelen	Leerkracht aanpak
<p>Aan de lessen worden taaldoelen gekoppeld die centraal moeten staan in ofwel de groep ofwel de individuele taallessen/ logopedie. In de groep ligt de nadruk op vergroten van woordenschat en communicatieve redzaamheid.</p> <p>Begrijpend luisteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertelt een verhaal in grote lijnen na zonder steun van illustraties • Begrijpt een eenvoudig voorgelezen of verteld verhaal afgestemd op leeftijd • Luistert tijdens het werken in groepjes naar zijn medeleerlingen • Herkent de aangeboden tekstsoorten (verhaal, recept) • Begrijpt instructies voor lees- en rekenopdrachten en past deze toe • Onderscheidt belangrijke en minder belangrijke informatie bij korte instructies <p>Spreken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brengt gestructureerd verslag uit van gebeurtenissen, activiteiten en persoonlijke ervaringen • Reageert adequaat op response uit de groep (blijft bij het onderwerp van het gesprek) <p>Sociaal taalgebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft een compliment aan bekenden • Drukt ontevredenheid op een gepaste manier uit tegenover bekenden • Geeft bekenden een waarschuwing • Doet een bestelling bij onbekende volwassenen (in een winkel) • Legt zijn gevoel aan een bekende leeftijdgenoot uit • Blijft bij het onderwerp • Haakt spontaan aan bij het gesprek van een andere leerling • Neemt het initiatief voor een gesprek in kleine en grote groepen • Houdt een gesprekslijn vast • Stelt denkvragen op basis van eerder verworven kennis • Breidt kennis uit door deelname aan een denkgesprek • Houdt rekening met de voorkennis van gesprekspartners 	<p>Hieronder volgen een aantal aandachtspunten voor de leerkracht de communicatieve ontwikkeling te stimuleren.</p> <p>De leerkracht</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorgt dat hij/zij goed te zien is • Spreekt duidelijk en langzaam • Deelt mondelinge informatie op in stukjes • Creëert veilige en uitnodigende spreesituaties • Volgt, past taal aan en voegt taal toe • Beantwoordt pogingen tot communicatie positief • Verwoordt handelen • Benoemt de dingen om zich heen • Benoemt emoties van zichzelf en het kind • Stimuleert alertheid, luistergerichtheid en het opgang houden van gesprek • Brengt structuur aan verhalen door samen te vatten en goed terug te geven van taal • Gebruikt dagritmes e.d. • Gebruikt natuurlijke gebaren • Gebruikt luisterspelletjes voor de stimulering van de luistervaardigheid. • Herhaalt auditief aangeboden informatie <p>Leerkracht en logopedist gebruiken Van den Nulft & Verhallen voor het aanleren van nieuwe scripts en stimulering van de conceptvorming.</p> <p>Leerkracht en logopedist gebruiken denk stimulerende gespreksmethodieken (DGM) om het taal-denkniveau verder te stimuleren.</p> <p>De mondelinge taaldoelen worden ook tijdens de logopedische therapie behandeld, zowel individueel als in groepsverband.</p>

- Neemt de beurt wanneer dat gepast is

Mening geven

- Vergelijkt meningen
- Motiveert waarom hij het wel of niet eens is met een mening van de ander uit de groep

Woordvorming

- Onderscheidt enkelvoud en meervoud bij zelfstandig naamwoorden
- Herkent en vormt meervoudsvormen op -en en -s
- Noemt in samenstellingen(zn-zn) de twee woorden en vormtsamenstellingen
- Herkent en vormt verkleinwoorden op -je en -tje
- Past qua woordvorming en zinsbouw correct taalgebruik toe

Woordenschat

- Breidt zijn woordenschat uit met woorden voor een taalniveau van 7/8jaar
- Breidt zijn woordenschat uit met uitdrukkingen die meestal letterlijk zijn te interpreteren
- Leidt de betekenis van eenvoudige samengestelde woorden af uit de woordbouw
- Leidt de betekenis van een aantal woorden af uit de context van hetwoord
- Maakt een tekening bij woorden om ze te onthouden (als manier om woordenschat te consolideren)
- Groepeert woorden om ze te onthouden
- Maakt associaties bij woorden(woordveld) om ze te onthouden
- Werkt zelfstandig met woordvelden
- Werkt met verzameltermen(categorienamen)
- Werkt met gradaties in sterkte van betekenis
- Werkt met tegenstellingen
- Kent de betekenis van een aantal uitdrukkingen die meestal letterlijk zijnte interpreteren
- Werkt met het zelfstandig naamwoord
- Werkt met het werkwoord
- Werkt met het lidwoord
- Werkt met het vraagwoord

Zinsbouw

- Herkent en benoemt zelfstandig naamwoorden (woorden voor mensen, dieren, dingen)
- Herkent en benoemt werkwoorden (doenwoord)
- Weet dat een zin begint met een hoofdletter en kan eindigen met een punt ofeen vraagteken
- Herkent correcte en niet correcte zinnen (max.9 woorden)
- Herkent en gebruikt vertel- en vraagzinnen

Communicatieve redzaamheid Expliciet aandacht voor :	
--	--

Taal (basis en verdiept aanbod groep 4 GROEPSPLAN)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 TLL 1 t/m 14	≥E4 TLL 15 t/m 22	≥E5 ZIT A1, A2: 6,7	≥M6 -E6 ZIT A2: 8t/m10, B1: 1 t/m 4	≥M7 ZIT B1: 5 , B2 C1: 1	≥(E7)M8 ZIT C1: 2 t/m 5 C2: 6 t/m 8
Basis	VMBO KB/ BB	M3 TLL 1 t/m 11	M4 TLL 12 t/m 19	E4-M5 ZIT A1,A2:6	M5-E5 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	M6-E6 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E6- E7 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4
Minimum	PrO/LWOO	M3 TLL 1 t/m 11	E3 TLL 12 t/m 17	M4 ZIT A1, A2: 6	E4 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	E4-E5 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E5-M6 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4
<minimum	PrO	≤ M3 TLL 1 t/m 11	≤ E3 TLL 12 t/m 17	≤E3 ZIT A1	≤ M4 ZIT A2	≤ M4 ZIT A2	≤ M5 ZIT B1
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
Luisteren en spreken: <ul style="list-style-type: none"> Herkennen, benoemen en rubriceren van geluiden. Trainen van het auditief geheugen. Verhaal navertellen, vragen over een verhaal beantwoorden en bepalen of een verhaal fictie of non fictie is. Het kennen en toepassen van de gespreksregels. Het voeren van een ervaringsgesprek. Leesbegrip/stellen: <ul style="list-style-type: none"> Functionele doelen <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van de relatie schrijver-lezer en verteller. Inzien dat er verschillende soorten boeken bestaan. Tekst structurele doelen <ul style="list-style-type: none"> Onderscheidt personen, dieren en dingen in een tekst. Het vast stellen van het onderwerp van een tekst. Het vast stellen van de volgorde van gebeurtenissen. Een passende titel bedenken. 				Methode Taalleesland groep 3 deel 1 Thema 12 t/m 14 Taalleesland groep 3 deel 2 Thema 15 t/m 22 Schateiland Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> Verhalen vertellen en/of voorlezen. Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst en /of de opdrachten. Inspelen op vragen. Leiden van ervaringsgesprekken. Aanleren van gespreksregels. 			2 uur per week

<ul style="list-style-type: none"> - Begin, midden en einde van een tekst onderscheiden. • Ondersteunende doelen <ul style="list-style-type: none"> - Voorspellingen doen over de voortgang en de afloop van een tekst. - Zich een voorstelling vormen van iets. - Beeldende informatie verwerken. - Taal-denkrelaties hanteren. <p>Taalbeschouwing</p> <ul style="list-style-type: none"> • Woordvorming • Zinsbouw • Woordsoorten • Taal denkrelaties • Woordenschat • Taalspelletjes <p>Leesbeleving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plezier beleven aan het voorgelezen worden en aan het zelf lezen van een boek. • Het vormen van een mening over een voorgelezen/ zelf gelezen boek. <p>Woordenschat Uitbreiding van de passieve en actieve woordenschat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbieden van luisteroefeningen. • Aandacht voor taalbeschouwing • Stimuleren van het zelfstandig werken. • Uitleg geven over en voordoen van de oefeningen. • Nabespreken van de gemaakte oefeningen. 	
--	--	--

Taal (<minimum en minimum aanbod groep 4 GROEPSPLAN)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 TLL 1 t/m 14	≥E4 TLL 15 t/m 22	≥E5 ZIT A1, A2: 6,7	≥M6 -E6 ZIT A2: 8t/m10, B1: 1 t/m 4	≥M7 ZIT B1: 5 , B2 C1: 1	≥(E7)M8 ZIT C1: 2 t/m 5 C2: 6 t/m 8
Basis	VMBO KB/ BB	M3 TLL 1 t/m 11	M4 TLL 12 t/m 19	E4-M5ZIT A1, A2:6	M5-E5 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	M6-E6 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E6- E7 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4
Minimum	PrO/LWOO	M3 TLL 1 t/m 11	E3 TLL 12 t/m 17	M4 ZIT A1, A2: 6	E4 ZIT A2: 7 t/m10, B1: 1,2	E4-E5 ZIT B1: 3 t/m 5 B2: 6 t/m 8	E5-M6 ZIT B2: 9,10 C1: 1 t/m 4
<minimum	PrO	≤ M3 TLL 1 t/m 11	≤ E3 TLL 12 t/m 17	≤E3 ZIT A1	≤ M4 ZIT A2	≤ M4 ZIT A2	≤ M5 ZIT B1
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
<p>Luisteren en spreken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herkennen, benoemen en rubriceren van geluiden. • Trainen van het auditief geheugen. • Verhaal navertellen, vragen over een verhaal beantwoorden en bepalen of een verhaal fictie of non fictie is. • Het kennen en toepassen van de gespreksregels. • Het voeren van een ervaringsgesprek. <p>Leesbegrip/stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functionele doelen <ul style="list-style-type: none"> - Zich bewust zijn van de relatie schrijver-lezer en verteller. - Inzien dat er verschillende soorten boeken bestaan. • Tekst structurele doelen <ul style="list-style-type: none"> - Onderscheidt personen, dieren en dingen in een tekst. - Het vast stellen van het onderwerp van een tekst. - Het vast stellen van de volgorde van gebeurtenissen. - Een passende titel bedenken. - Begin, midden en einde van een tekst onderscheiden. • Ondersteunende doelen <ul style="list-style-type: none"> - Voorspellingen doen over de voortgang en de afloop van een tekst. - Zich een voorstelling vormen van iets. - Beeldende informatie verwerken. - Taal-denkrelaties hanteren. <p>Taalbeschouwing</p> <ul style="list-style-type: none"> • Woordvorming • Zinsbouw 				<p>Methode</p> <p>Taalleesland groep 3 deel 1 Thema 12 t/m 14</p> <p>Taalleesland groep 3 deel 2 Thema 15 t/m 17</p> <p>Schateiland</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verhalen vertellen en/of voorlezen. • Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen • Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten • Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst en /of de opdrachten. • Inspelen op vragen. • Leiden van ervaringsgesprekken. • Aanleren van gespreksregels. • Aanbieden van luisteroefeningen. • Aandacht voor taalbeschouwing • Stimuleren van het zelfstandig werken. • Uitleg geven over en voordoen van de oefeningen. • Nabespreken van de gemaakte oefeningen. 			2 uur per week

<ul style="list-style-type: none">• Woordsoorten• Taal denkrelaties• Woordenschat• Taalspelletjes <p>Leesbeleving:</p> <ul style="list-style-type: none">• Plezier beleven aan het voorgelezen worden en aan het zelf lezen van een boek.• Het vormen van een mening over een voorgelezen/ zelf gelezen boek. <p>Woordenschat Uitbreiding van de passieve en actieve woordenschat.</p>		
--	--	--

Schriftelijke taal - groep 4 groepsplan

Middelen organisatie en frequentie	
<p>Taal heeft een inhoudelijk deel (onder andere: woordenschat, zinsbouw, grammatica, lezen) en een communicatief deel (onder andere: uitwisselen van ervaringen, ideeën, meningen, gevoelens). Deze onderdelen van taal krijgen expliciet aandacht tijdens de lessen.</p> <p>Frequentie: 1,5 uur per week.</p>	
Na te streven doelen	Leerkracht aanpak
<p>Informatie verwerven en weergeven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zegt het alfabet op en wijst de plaats aan van de letters in het alfabet • Plaatst woorden in alfabetische volgorde op grond van de beginletter <p>Meningen in info vergelijken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vergelijkt een zelfgeschreven tekst over een onderwerp met die van een medeleerling • Ervaart dat iemand anders een andere invulling van hetzelfde onderwerp kan hebben • Vertelt wat hij van een tekst vindt • Ervaart dat iemand anders een ander waardeoordeel over een tekst kan hebben • Geeft aan wat hij aan bepaalde informatie heeft (wat hij ermee kan) <p>Lees en schrijfmotivatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leest dagelijks met plezier ±30 minuten in zelfgekozen teksten of boeken • Leest voor aan klasgenoten • Praat met klasgenoten over gelezen boeken • Doet mee aan allerlei activiteiten rond boeken (invullen leeslogboeken, creatieve activiteiten) • Ziet lezen en schrijven als dagelijkse routines • Schrijft met plezier verschillende korte tekstjes • Voorspelt aan de hand van de omslag van een boek een onderwerp uit het boek • Kiest aan de hand van de samenvatting op de achterkant zelf de boeken uit, die het leukst lijken • Geeft een beargumenteerd mondeling of schriftelijk oordeel over een gelezen tekst/boek (ik vind het leuk omdat..) • Bezoekt bibliotheek en schoolmediatheek <p>Strategisch schrijven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schrijft korte functionele teksten zoals antwoorden op vragen, briefjes, afspraken, boodschappenlijstje, uitnodiging, lijstjes. • Schrijft een voor gestructureerde tekst af bijv. verhaaltje afschrijven • Verzamelt materiaal voor het schrijven van een tekst via brainstormen 	<ul style="list-style-type: none"> • Verhalen vertellen en/of voorlezen • Voordraag- en/of voorleesactiviteiten (door leerlingen) • Lees- en schrijfactiviteiten • Aandacht voor fysieke en inhoudelijke onderdelen van een boek • Eigen mening geven en meningen vragen • Zelf voorspellingen doen en erom vragen • Vragen stellen en samenvatten • Kennis rondom het alfabet uitbreiden <p>Aanbieden van verschillende verhalende en informatieve materialen</p> <ul style="list-style-type: none"> • (digitale) Prentenboeken • Leesboeken • Tijdschriften • Gedichten • Naslagwerken <p>Aanbieden van verschillende genres</p> <p>Leerkracht en logopedist gebruiken Van den Nulft & Verhallen voor het aanleren van nieuwe scripts en stimulering van de conceptvorming.</p> <p>Leerkracht en logopedist gebruiken denk stimulerende gespreksmethodieken (DGM) om het taal-denkniveau verder te stimuleren.</p>

• Controleert met behulp van anderen zijn eerste versie op inhoud• Verwerkt verbeterpunten in zijn definitieve tekst• Weet dat bij het schrijven de geleerde spellingsregels kunnen worden toegepast• Verwerkt opmerkingen van de lk over spelling en interpunctie(hoofdletter, punt, vraagteken,) in zijn definitieve tekst	

Technisch lezen - groep 4

Niveau/uitstroom	Groep	3	4	5	6	7	8
< PrO		≤ M3	≤ E3	≤ E3	≤ M4	≤ M4	≤ M5
PrO		M3	E3	M4	E4	E4-E5	E5-M6
VMBO BB/KB		M3	M4	E4	M5	M6-E6	E6-E7
≥ VMBO TL		≥ E3	≥ E4	M5	≥ M6	≥ M7	≥ M8
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
< PrO <ul style="list-style-type: none"> Leest eenlettergrepige woorden zonder leesmoelijkheden Leest vlot klankzuivere (M)K(M) (jaap, om, juf, ik, pen, boos) 				Lijn 3 Leesmethode: Station Zuid Werkboek 1a, 1 ster en 2 sterren en 3 sterren Werkboek 1b, 1 ster en 2 sterren en 3 sterren Werkboek 2a, 1 ster en 2 sterren en 3 sterren Werkboek 2b, 1 ster en 2 sterren en 3 sterren Leesboek 1 (M4) Leesboek 2 (E4) Antwoordenboeken 1, 2, 1 t/m 3 sterren Roetsjboek 1 (E3/M4) Roetsjboek 2 (E4) Oefensoftware groep 4 Handeling groep 4 Digibordsoftware groep 4 Pedagogische aanpak <ul style="list-style-type: none"> klanken aanbieden , flitskaarten serie A,B, letterklankstempels, klikklakboekjes, letterdoos, digibord letterboekje maken nadrukkelijk aandacht opvoeren van het tempo. Door woorden herhaald te lezen, flitsen Niet laten raden, maar voorzeggen. 			5 uur per week
PrO AVI-E3 <ul style="list-style-type: none"> Leest zinnen met ongeveer 7 woorden Leest één zin per regel met hoofdletters Leest vlot nevenschikkende samengestelde zinnen Leest vlot eenvoudige tweelettergrepige of samengestelde woorden (ro-ver, voet-bal) Leest vlot eenlettergrepige woorden eindigend op dt, ng of nk Leest vlot twee en drie medeklinkers vooraan en/of achteraan MKMM/ MMKM/ MMKMM, MMMKM MKMMM Leest vlot verkleinwoorden 							
VMBO BB/KB AVI-E3 <ul style="list-style-type: none"> Leest zinnen met ongeveer 7 woorden Leest één zin per regel met hoofdletters Leest vlot nevenschikkende samengestelde zinnen Leest vlot eenvoudige tweelettergrepige of samengestelde woorden (ro-ver, voet-bal) Leest vlot eenlettergrepige woorden eindigend op dt, ng of nk Leest vlot twee en drie medeklinkers vooraan en/of achteraan MKMM/ MMKM/ MMKMM, MMMKM MKMMM Leest vlot verkleinwoorden 							
AVI-M4 <ul style="list-style-type: none"> Leest zinnen met ongeveer 8 woorden met de juiste intonatie Leest vlot korte zinnen die betekenisvol zijn afgebroken en doorlopen op de volgende regel (iedere zin begint op een nieuwe regel) Leest samengestelde zinnen, nevenschikkend en onderschikkend 							

<ul style="list-style-type: none"> • Leest vlot alle typen eenlettergrepige en tweelettergrepige en drielettergrepige woorden zonder leesmoelijkheden • Leest met een middelgroot lettertype 	<ul style="list-style-type: none"> • Strategie van directe woordherkenning aanbieden • Voor-koor-door lezen: samen met de leerkracht hardop lezen, met de juiste intonatie in een tempo dat de kinderen meetrekt. • Zingend lezen: de letter wordt net zo lang gerekt totdat de leerling de volgende letter weet. • Een bepaalde letter of lettergroep markeren in de tekst • Geheugensteun: letters waar de leerling moeite mee heeft op tafel • Samen lezen, tutor lezen • Boekje-bandje lezen: meelesen met een geluidsopname • Verlengde instructie bieden • Positieve feedback <p>Didactische aanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel • Leertijduitbreiding voor extra instructie en begeleid inoefenen gericht op automatiseren en herhaald lezen <p>De logopedist werkt ook aan doelen met betrekking tot fonemisch bewustzijn tijdens de individuele therapie.</p>	
<p>≥VMBO TL</p> <p>AVI-M4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leest zinnen met ongeveer 8 woorden met de juiste intonatie • Leest vlot korte zinnen die betekenisvol zijn afgebroken en doorlopen op de volgende regel (iedere zin begint op een nieuwe regel) • Leest samengestelde zinnen, nevenschikkend en onderschikkend • Leest vlot alle typen eenlettergrepige en tweelettergrepige en drielettergrepige woorden zonder leesmoelijkheden • Leest met een middelgroot lettertype <p>AVI-E4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leest een doorlopende tekst met zinnen van ongeveer 9 woorden • Leest drie- en meerlettergrepige woorden met het voorvoegsel ge-, be-, ver- zonder leesmoelijkheden • Leest woorden op -tie uitgesproken als -/tsie/ • Leest leenwoorden zonder afwijkende klank-tekenrelaties (portemonnee, diskette) 		

Begrijpend lezen - groep 4

Niveau/uitstroom	Groep	3	4	5	6	7	8
<PrO		≤ M3	≤ E3	≤E3	≤ M4	≤ M4	≤ M5
PrO		M3	E3	M4	E4	E4-E5	E5-M6
VMBO KB/ BB		M3	M4	E4-M5	M5-E5	M6-E6	E6-E7
≥VMBO TL		≥E3	≥E4	≥E5	≥M6-E6	≥M7	≥M8
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
<p><PrO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spreekt verwachtingen uit aan de hand van omslag en illustraties • Begrijpt het permanente karakter en communicatieve doel van iets wat geschreven is (bijv. namenlijst) • Leest woorden als globale eenheden (eigen naam, namen van personen, dingen, logo's en merknamen) <p>PrO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft betekenis aan zelf gelezen woorden en zinnen • Weet dat de zinnen in een tekst met elkaar verband houden • Benoemt het onderscheid tussen lezen en schrijven <p>VMBO BB/KB</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herkent 2 tekstsoorten waaronder een informatieve tekst en een fictionele tekst • Past de bij de tekstsoort horende strategieën toe bij het lezen van teksten op AVI M3 en E3 (stappenplan) • Voorspelt de inhoud op basis van titel en illustraties • Bedenkt wat hij al weet voor de tekst gelezen wordt • Geeft moeilijke woorden aan en gebruikt enkele manieren om de betekenis te achterhalen(woordhulp) • Weet enkele vragen over de tekst aan te geven <p>≥VMBO TL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herkent 2 tekstsoorten waaronder een informatieve tekst en een fictionele tekst • Past de bij de tekstsoort horende strategieën toe bij het lezen van teksten op AVI M3 en E3 (stappenplan) • Voorspelt de inhoud op basis van titel en illustraties • Bedenkt wat hij al weet voor de tekst gelezen wordt • Geeft moeilijke woorden aan en gebruikt enkele manieren om de betekenis te achterhalen(woordhulp) • Weet enkele vragen over de tekst aan te geven • Trekt conclusies(afleidingen) en beantwoordt vragen op basis van concrete aanwijzingen in de tekst • Kent de functie van kopjes 				<p>Methode/methodiek</p> <ul style="list-style-type: none"> - Met Woorden in de Weer - Lees kijk en doe - Mijn leeslogboek - Lees- en luisterhoek - Voorlezen (interactief) - Verwerkingsvragen n.a.v. de leesboekjes. - Nieuwsbegrip AA-A - Goed gelezen - Station Zuid <p>De lessen begrijpend lezen zitten geïntegreerd in de lessen technisch lezen. Meetbaar is het niveau vaak nog niet of niet voldoende. Dit komt doordat het technisch leesniveau eerst voldoende op gang moet zijn gekomen. CITO begrijpend lezen wordt wel getoetst zodra de kinderen een technisch leesniveau hebben van M3 of hoger. De leerkracht kan wel een inschatting maken of de hiernaast omschreven doelen beheerst worden.</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen • Inspelen op vragen. • Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten • Inzet van plaatmateriaal: voor het lezen van een tekst altijd even een bordtekening maken of een plaat of filmpje tonen, maar ook de leerling zelf laten vertellen over hun belevenis, verhaal er bij schrijven en samen overpraten • Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst. <p>Oefeningen ter bevordering van het begrijpend lezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het ontbrekende woord noemen. b.v. De vangt een muis. • De vorm van een zin verbeteren 			1 uur per week

<ul style="list-style-type: none"> • Herkent in een duidelijk gestructureerde tekst de tijdsopvolging (plaats, gebeurtenis, mens) • Bepaalt de functie van de volgende leestekens: punt, vraagteken, (uitroepteken), hoofdletter • Geeft na het lezen aan waar de tekst over gaat • Vertelt wat hij van een gelezen tekst vindt • Koppelt verwijswaarden aan antecedenten 	<ul style="list-style-type: none"> • b.v. Piet op zijn fiets stapt. • Zinnen compleet maken. • b.v. Jet speelt de pop. • Van een drieregelig verhaaltje de laatste zin bedenken • Van een vierregelilig verhaaltje de eerste zin kiezen uit drie mogelijkheden. • Van een vierregelilig verhaaltje de laatste zin kiezen uit drie mogelijkheden. 	
--	--	--

Spelling – groep 4

Niveau/uitstroom	Groep	3	4	5	6	7	8
<PrO		≤ M3	≤ E3	≤E3	≤ M4	≤ M4	≤ M5
PrO		M3	E3	M4	E4	E4-E5	E5-M6
VMBO BB/ KB		M3	M4	E4-M5	M5-E5	M6-E6	E6-E7
≥VMBO TL		≥E3	≥E4	≥E5	≥M6-E6	≥M7	≥M8
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
<PrO <ul style="list-style-type: none"> - Spelt klankzuivere woorden van twee- en drieklanken: <ul style="list-style-type: none"> - Van medeklinker(s) en klinkers die door 1 letter worden weergegeven (pen, bol) - Van medeklinker(s) en klinkers die door 2 dezelfde letters worden weergegeven (boom, aap) - Van medeklinker(s) en klinkers die door 2 verschillende letters worden weergegeven (pijn, huis) 				Methode Spelling Lijn 3 Spelling op Maat 4 Werkboek 4A en B			1,5 uur per week
PrO <ul style="list-style-type: none"> • Spelt klankzuivere woorden met combinaties van twee medeklinkers: <ul style="list-style-type: none"> - twee medeklinkers vooraan of achteraan (bloem, kast) - twee medeklinkers vooraan en achteraan (klant, grens) • Spelt woorden met twee medeklinkers achteraan, die met een tussenklank worden uitgesproken (melk, warm) • Spelt woorden met meer dan twee medeklinkers achter elkaar (markt, straat) • Spelt woorden met sch(r) (school, taalschrift) • Spelt woorden met ng of nk (bang, kring, streng) 				Kopieerbladen van Spelling op Maat 4 en Lijn 3 “Net iets meer” – verrijkingsstof Antwoordenboek A en B Werkboek A (E3/M4) Werkboek B (E4) Oefensoftware groep 4 Handleiding groep 4 Digibordssoftware groep 4			
VMBO BB/ KB <ul style="list-style-type: none"> • Spelt woorden met twee medeklinkers achteraan, die met een tussenklank worden uitgesproken (melk, warm) • Spelt woorden met meer dan twee medeklinkers achter elkaar (markt, straat) • Spelt woorden met sch(r) (school, taalschrift) • Spelt woorden met ng of nk (bang, kring, streng) • Spelt woorden die zijn samengesteld met de geleerde woorden uit het aanbod van groep 3 (fietsbel, taalschrift) • Spelt woorden met f,v of s,z inclusief samenstellingen (vliegtuig, zwart) • Spelt woorden met aai,ooi,oei inclusief samenstellingen (nooit, gloeilamp) • Spelt woorden met eer, oor, eur inclusief samenstellingen (meer, kleurboek) • Spelt woorden met ij of ei inclusief samenstellingen (klein, schoolplein) • Spelt woorden met d of t achteraan inclusief samenstellingen (hond, kleinkind) • Spelt eenvoudige verkleinwoorden op -je of -tje (kusje, treintje) • Spelt woorden van twee klankgroepen waarvan de eerste onbeklemtoond is 				Ondersteuning door de F&L methode Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> • Ter ondersteuning de klanken aanbieden in de kleuren van de F&L methode, d.w.z. de lange klanken geel en de korte klanken groen en de medeklinkers blauw. • Structuur van de woorden duidelijk maken door middel van visualisatie van de klankenmerken en de daaraan gekoppelde regels. F & L methode; poster met klank -kleuren. 			

<p>(gezin, verhaal)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bespreken van de betekenis van nieuwe woorden. • Oriëntatie geven op het nieuwe probleem. • Aanbieden van auditieve oefeningen. • Uitleg geven over en voordoen van de oefeningen. • Nabespreken van de gemaakte oefeningen. 	
<p>≥ VMBO TL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spelt woorden die zijn samengesteld met de geleerde woorden uit het aanbod van groep 3 (fietsbel, taalschrift) • Spelt woorden met f,v of s,z inclusief samenstellingen (vliegtuig, zwart) • Spelt woorden met aai,ooi,oei inclusief samenstellingen (nooit, gloeilamp) • Spelt woorden met eer, oor, eur inclusief samenstellingen (meer, kleurboek) • Spelt woorden met ij of ei inclusief samenstellingen (klein, schoolplein) • Spelt woorden met d of t achteraan inclusief samenstellingen (hond, kleinkind) • Spelt eenvoudige verkleinwoorden op -je of -tje (kusje, treintje) • Spelt woorden van twee klankgroepen waarvan de eerste onbeklemtoond is (gezin, verhaal) • Spelt woorden met ch(t) inclusief samenstellingen (lach, zonlicht) • Spelt woorden met uw,eeuw,ieuw inclusief samenstellingen (nieuw, sneeuwbus) • Spelt woorden met au of ou inclusief samenstellingen (gauw, lichtblauw) • Spelt woorden van twee klankgroepen waarvan de tweede onbeklemtoond is en met een -e- worden geschreven (goede, buiten) • Spelt woorden met de klanken aa, ee, oo, uu achteraan (ja, nee, zo, nu) • Spelt woorden van twee klankgroepen met de klanken aa, ee, oo, uu aan het einde van de eerste klankgroep (water, beker, molen, burens) • Spelt woorden van twee klankgroepen met de klanken a, e, i, o, u aan het eind van de eerste klankgroep. (appel, letter, zitten, koffer, jullie) 	<p>Doelgericht onderwijs door middel van het passend les model</p> <p>Interventie Kopieerbladen van Spelling op Maat 4A / 4B / spelling Lijn 3 “Nog een keer “ – herhalingsstof voor uitvallers</p>	

Rekenen – groep 4

Niveau/uitstroom	Groep	3	4	5	6	7	8
< PrO		≤ M3	M3	≤E3	≤ M4	≤ M4	≤ M5
PrO		M3	E3	M4	E4	E4-E5	E5-M6
VMBO BB/KB		M3	M4	E4-M5	M5-E5	M6 –E6	E6-E7
≥VMBO TL		≥E3	≥E4	≥E5	≥M6-E6	≥M7	≥M8
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
<p><PrO</p> <p>1.1 Ordeningsbegrippen</p> <ul style="list-style-type: none"> Hanteert rangtelwoorden als eerste, tweede, vierde , tiende. <p>1.2 Wiskundige symbolen, schema's en modellen</p> <ul style="list-style-type: none"> Begrijpt pijlentaal voor optel- en aftreksituaties en gebruikt daarbij het + en – teken <p>4.1 Tellen en plaatsen van getallen op getallenlijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Telt door en terug vanaf een willekeurig getal in de telrij t/m 20 Telt heen en terug t/m 20 met sprongen van 1 en 2 <p>4.2 Hoeveelheids-besef, inzicht in getal structuur</p> <ul style="list-style-type: none"> Maakt bij gestructureerde hoeveelheden (rekenrek) om het aantal te bepalen efficiënt gebruik van de dubbel-, vijf- of tienstructuur <p>5.1 Optellen en aftrekken</p> <ul style="list-style-type: none"> Lost optel- en aftreksituaties t/m 10 op met gebruik maken van structuren (5-structuur, dubbelstructuur) <p>5.2 Vermenigvuldigen en delen</p> <ul style="list-style-type: none"> Zegt hoeveel voorwerpen je krijgt als je een hoeveelheid tot 5 verdubbelt of twee keer zoveel neemt Zegt hoeveel voorwerpen ieder krijgt als je een hoeveelheid tot 20 tussen twee kinderen verdeelt <p>7.1 Handig rekenen</p> <p>-</p> <p>10.1 Ruimtelijke oriëntatie en ruimtelijk redeneren</p>				<p>Methode: Wereld in getallen</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> * hardop voordoen (denkstappen) * stap voor stap aanbieden * herhaling en verlengde instructie bieden. * klassikale instructie en gezamenlijk verwerken * veel concreet materiaal * vaste somtypes aanbieden en zichtbaar maken in de klas. <p>Didactische aanpak: Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel</p>			5 uur per week

<ul style="list-style-type: none"> • Loopt een route door opvolgen van richting aanduidingen als linksaf, rechtsaf, rechtdoor <p>11.1 Meten van lengte, inhoud, gewicht, oppervlakte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leest lengte af met "vijfmeterlint" (vijf aan elkaar geplakte meterstroken met alleen getallen bij hele meters) • Meet inhoud in liters met behulp van emmer met maatverdeling • Meet gewicht in kilogrammen met behulp van balans en kilogramgewicht en weegschaal <p>11.2 Meten van tijd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leest maandkalender af aan de hand van de maand die op dat moment gaande is (aantal dagen, aantal weken, op welke dag een bepaalde datum valt) <p>11.3 Geld rekenen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stelt tijdens winkeltje spelen bedragen t/m 20 euro samen vanuit munten van 1 en 2 euro, briefjes van 5 euro en briefjes van 10 euro 		
--	--	--

Niveau/uitstroom	Groep	3	4	5	6	7	8
< PrO		≤ M3	M3	≤ E3	≤ M4	≤ M4	≤ M5
PrO		M3	E3	M4	E4	E4-E5	E5-M6
VMBO BB/KB		M3	M4	E4-M5	M5-E5	M6 –E6	E6-E7
≥ VMBO TL		≥ E3	≥ E4	≥ E5	≥ M6-E6	≥ M7	≥ M8
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
PrO 1.1 Ordeningsbegrippen <ul style="list-style-type: none"> Hanteert bij het verdelen van hoeveelheden (blokjes, fiches) in groepjes binnen een context de bewerkingsbegrippen: eerlijk verdelen, gelijk maken, aanvullen, erbij doen, eraf halen, twee keer zoveel nemen, de helft, splitsen 1.2 Wiskundige symbolen, schema's en modellen <ul style="list-style-type: none"> Begrijpt de somformule voor optellen en aftrekken en gebruikt daarbij de tekens +, - en = Begrijpt en gebruikt een T-splitsschema voor het splitsen van getallen 4.1 Tellen en plaatsen van getallen op getallenlijn <ul style="list-style-type: none"> Telt handig t/m 20 door gebruik te maken van 5- en 10-structuur Telt door vanaf een willekeurig getal t/m 100 4.2 Hoeveelheids-besef, inzicht in getal structuur <ul style="list-style-type: none"> Splitst hoeveelheid t/m 10 m.b.v. concreet materiaal als fiches vanuit een context (kippen in hok met nachthok en open deel) Splitst getallen t/m 10 met T-splitsschema met daarbij alleen nog een voorstelling van de context 5.1 Optellen en aftrekken <ul style="list-style-type: none"> Zet optel/ aftreksituatie t/m 10 om in formele somnotatie en omgekeerd Maakt optel/ aftrekgaven onder de 10 zonder concreet materiaal en niet tellend 5.2 Vermenigvuldigen en delen <ul style="list-style-type: none"> Zegt hoeveel voorwerpen ieder krijgt als je een hoeveelheid tot 20 tussen twee kinderen verdeelt Lost contextprobleem op over eerlijk verdelen en opdelen met hoeveelheden tot 20 7.1 Handig rekenen <ul style="list-style-type: none"> Maakt bij opgaven t/m 10 op een handige manier gebruik van "weetjes" (4+5 wordt afgeleid uit 4+4 en nog 1 erbij of uit 5+5 en dan 1 eraf) 				Methode: Wereld in getallen Leerkracht aanpak * hardop voordoen (denkstappen) * stap voor stap aanbieden * herhaling en verlengde instructie bieden. * klassikale instructie en gezamenlijk verwerken * veel concreet materiaal * vaste somtypes aanbieden en zichtbaar maken in de klas. Didactische aanpak: Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel			5 uur per week

10.1 Ruimtelijke oriëntatie en ruimtelijk redeneren

- Maakt een plattegrond met hoogtegetallen van eigen bouwsel
- Zet bij het werken met mozaïeken of bij het afmaken van een kralenketting een bepaald patroon voort

11.1 Meten van lengte, inhoud, gewicht, oppervlakte

- Heeft referentiematen voor liter, kilo en meter (zoals pak melk, pak suiker, grote stap)
- Vergelijkt en ordent voorwerpen op oppervlakte door daar natuurlijke maten als tegels bij te gebruiken
- Hanteert meetinstrumenten als huishoudcentimeter, duimstok en liniaal; kent daarbij de standaardmaat meter en cm
- Meet gewicht in kilogrammen met een personenweegschaal

11.2 Meten van tijd

- Herkent en benoemt hele en halve uren en kwartieren op klok met cijfers; brengt daarbij deze tijden in verband met gebeurtenissen die rond deze tijd plaatsvinden

11.3 Geld rekenen

- Stelt tijdens winkeltje spelen bedragen t/m 20 euro samen vanuit munten van 1 en 2 euro, briefjes van 5 euro en briefjes van 10 euro

Niveau/uitstroom	Groep	3	4	5	6	7	8
< PrO		≤ M3	M3	≤E3	≤ M4	≤ M4	≤ M5
PrO		M3	E3	M4	E4	E4-E5	E5-M6
VMBO BB/KB		M3	M4	E4-M5	M5-E5	M6 –E6	E6-E7
≥VMBO TL		≥E3	≥E4	≥E5	≥M6-E6	≥M7	≥M8
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
VMBO BB/KB 1.1 Ordeningsbegrippen <ul style="list-style-type: none"> Hanteert bij het verdelen van hoeveelheden (blokjes, fiches) in groepjes binnen een context de bewerkingsbegrippen: eerlijk verdelen, gelijk maken, aanvullen, erbij doen, eraf halen, twee keer zoveel nemen, de helft, splitsen Hanteert bij het verdelen van hoeveelheden (blokjes, fiches) in groepjes zonder context de bewerkingsbegrippen: eerlijk verdelen, gelijk maken, aanvullen, erbij doen, eraf halen, twee keer zoveel nemen, de helft, splitsen 1.2 Wiskundige symbolen, schema's en modellen <ul style="list-style-type: none"> Begrijpt en gebruikt een T-splitsschema voor het splitsen van getallen Schematiseert concrete middelen als kaartjesgetallenlijn of kralenketting (door getallenlijnen met eenheden en tientallen of door lege getallenlijnen) Begrijpt dat groepjesmodel een herhaalde optelling of een vermenigvuldiging inhoudt (3 pakjes van 4 krentenbollen) 4.1 Tellen en plaatsen van getallen op getallenlijn <ul style="list-style-type: none"> Telt door vanaf een willekeurig getal t/m 100 Telt door en terug vanaf een willekeurig getal t/m 100 Hangt kaartjes aan een 100-kralensnoer op de juiste plek Geeft op een getallenlijn t/m 100 aan waar een getal zich ongeveer bevindt (op een getallenlijn met alleen tientallen) 4.2 Hoeveelheids-besef, inzicht in getal structuur <ul style="list-style-type: none"> Splitst getallen t/m 10 met T-splitsschema met daarbij alleen nog een voorstelling van de context Kent alle splitsingen t/m 10 zonder ondersteunende context Splitst en stelt een getal t/m 100 samen vanuit tientallen en eenheden 5.1 Optellen en aftrekken <ul style="list-style-type: none"> Maakt optel/ aftrekopgaven onder de 10 zonder concreet materiaal en niet tellend 				Methode: Wereld in getallen Leerkracht aanpak * hardop voordoen (denkstappen) * stap voor stap aanbieden * herhaling en verlengde instructie bieden. * klassikale instructie en gezamenlijk verwerken * veel concreet materiaal * vaste somtypes aanbieden en zichtbaar maken in de klas. Didactische aanpak: Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel			5 uur per week

- Lost optel/ aftrekepgaven t/m 20 zonder tientaloverschrijding op naar analogie van opgaven t/m 10
 - Lost opgaven t/m 20 met tientaloverschrijding op met behulp van 5-structuur, materiaal (rekenrek)
- 5.2 Vermenigvuldigen en delen**
- Lost contextprobleem op over eerlijk verdelen en opdelen met hoeveelheden tot 20
 - Herkent een vermenigvuldigsituatie en weet welke som bij deze reële situatie past
 - Herkent een vermenigvuldigsom in een 'afgebeelde' situatie (3 pakjes van 4 krentenbollen: 3x4)
- 7.1 Handig rekenen**
- Maakt bij opgaven t/m 20 op een handige manier gebruik van "weetjes" (6+7 wordt afgeleid uit 6+6 + 1 of 7+7-1)
- 10.1 Ruimtelijke oriëntatie en ruimtelijk redeneren**
- Zet bij het werken met mozaïeken of bij het afmaken van een kralenketting een bepaald patroon voort
 - Leest al doende en met leerkracht overlegend eenvoudige plattegrond en tekent met hulp zelf een eenvoudige plattegrond
 - Bouwt aan de hand van een constructie tekening met lego iets na
 - Bouwt eenvoudig blokkenbouwsel na vanuit plattegrond met hoogtegetallen
- 11.1 Meten van lengte, inhoud, gewicht, oppervlakte**
- Vergelijkt en ordent voorwerpen op oppervlakte door daar natuurlijke maten als tegels bij te gebruiken
 - Hanteert meetinstrumenten als huishoudcentimeter, duimstok en liniaal; kent daarbij de standaardmaat meter en cm
 - Meet gewicht in kilogrammen met personenweegschaal
 - Ziet bij het vergelijken van oppervlakten via het leggen van tegels relatie met vermenigvuldigen
 - Weet dat een kilometer overeenkomt met 1000 meter (1000 flinke stappen)
- 11.2 Meten van tijd**
- Herkent en benoemt hele en halve uren en kwartieren op klok met cijfers; brengt daarbij deze tijden in verband met gebeurtenissen die rond deze tijd plaatsvinden
 - Beseft dat het jaar in maanden ingedeeld is; kan daarbij vanuit de maand die op dat moment gaande is de andere maanden benoemen
 - Heeft enig besef van hoe lang een *uur* of *half uur* ongeveer duurt (rekenles), waar je een *kwartier* mee bezig bent en hoe lang een *minuut* of *seconde* duurt

11.3 Geld rekenen

- Weet dat als je alleen papiergeld in je portemonnee hebt en een bedrag als 7, 17, 27 87 euro moet betalen, hoeveel je geeft en hoeveel je terugkrijgt

Niveau/uitstroom	Groep	3	4	5	6	7	8
< PrO		≤ M3	M3	≤E3	≤ M4	≤ M4	≤ M5
PrO		M3	E3	M4	E4	E4-E5	E5-M6
VMBO BB/KB		M3	M4	E4-M5	M5-E5	M6 –E6	E6-E7
≥VMBO TL		≥E3	≥E4	≥E5	≥M6-E6	≥M7	≥M8
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Frequentie
<p>≥VMBO TL</p> <p>1.1 Ordeningsbegrippen</p> <ul style="list-style-type: none"> Hanteert bij het verdelen van hoeveelheden (blokjes, fiches) in groepjes zonder context de bewerkingsbegrippen: eerlijk verdelen, gelijk maken, aanvullen, erbij doen, eraf halen, twee keer zoveel nemen, de helft, splitsen Hanteert begrippen als één na eerste, één na laatste, links, rechts, linksom, rechtsom, rechtdoor, bij de derde straat rechtsaf <p>1.2 Wiskundige symbolen, schema's en modellen</p> <ul style="list-style-type: none"> Schematiseert concrete middelen als kaartjesgetallenlijn of kralenketting (door getallenlijnen met eenheden en tientallen of door lege getallenlijnen) Begrijpt dat groepjesmodel een herhaalde optelling of een vermenigvuldiging inhoudt (3 pakjes van 4 krentenbollen) Gebruikt rechthoekmodel voor vermenigvuldigen Gebruikt somformule bij vermenigvuldigen met x-teken <p>4.1 Tellen en plaatsen van getallen op getallenlijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Telt door en terug vanaf een willekeurig getal t/m 100 Hangt kaartjes aan een 100-kralensnoer op de juiste plek Geeft op een getallenlijn t/m 100 aan waar een getal zich ongeveer bevindt (op een getallenlijn met alleen tientallen) Telt heen en terug tot 100 met sprongen van 5 en 10 Telt heen en terug met sprongen van 10 vanaf een bepaald getal <p>4.2 Hoeveelheids-besef, inzicht in getal structuur</p> <ul style="list-style-type: none"> Kent alle splitsingen t/m 10 zonder ondersteunende context Splitst en stelt een getal t/m 100 samen vanuit tientallen en eenheden Weet het volgend tiental bij een getal t/m 100 en kan m.b.v. eierdozen of staven en lossen aanvullen tot volgend tiental 				<p>Methode: Wereld in getallen</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> * hardop voordoen (denkstappen) * stap voor stap aanbieden * herhaling en verlengde instructie bieden. * klassikale instructie en gezamenlijk verwerken * veel concreet materiaal * vaste somtypes aanbieden en zichtbaar maken in de klas. <p>Didactische aanpak: Doelgericht onderwijs door middel van het passend lesmodel</p>			5 uur per week

5.1 Optellen en aftrekken

- Lost optel/ aftrekeopgaven t/m 20 zonder tientaloverschrijding op naar analogie van opgaven t/m 10
- Lost opgaven t/m 20 met tientaloverschrijding op met behulp van 5-structuur, materiaal (rekenrek)
- Lost opgaven t/m 20 op zonder concreet materiaal, niet tellend, eventueel met tussenstapjes
- Maakt opgaven t/m 100 met behulp van structuurmateriaal (kralenketting, MAB-materiaal)

5.2 Vermenigvuldigen en delen

- Lost contextprobleem op over eerlijk verdelen en opdelen met hoeveelheden tot 20
- Herkent een vermenigvuldigsituatie en weet welke som bij deze reële situatie past
- Lost een vermenigvuldigsom op via herhaald optellen

6.1 Schattend rekenen

- Maakt een schatting bij een hoeveelheid t/m 100 vanuit een bepaalde context met enig besef van de orde van grootte (zoals aantal leerlingen in onderbouw)

7.1 Handig rekenen

- Maakt bij opgaven t/m 20 op een handige manier gebruik van "weetjes" (6+7 wordt afgeleid uit 6+6 + 1 of 7+7-1)

10.1 Ruimtelijke oriëntatie en ruimtelijk redeneren

- Leest al doende en met leerkracht overlegend eenvoudige plattegrond en tekent met hulp zelf een eenvoudige plattegrond
- Bouwt aan de hand van constructie tekening met lego iets na
- Bouwt eenvoudig blokkenbouwsel na vanuit plattegrond met hoogtegetallen
- Ziet zonder gebruik van blokken welke plattegrond met hoogtegetallen bij welk afgebeeld bouwsel hoort
- Gebruikt bij het vertellen van een route richting aanduidingen als linksaf, rechtsaf, rechtdoor

11.1 Meten van lengte, inhoud, gewicht, oppervlakte

- Ziet bij het vergelijken van oppervlakten via het leggen van tegels relatie met vermenigvuldigen
- Weet dat een kilometer overeenkomt met 1000 meter (1000 flinke stappen)
- Meet gewicht met instrumenten (personenweegschaal, brievenweger) kent daarbij de maten kilogram en gram
- Meet met maatbeker in l en cl

11.2 Meten van tijd

- Beseft dat het jaar in maanden ingedeeld is; kan daarbij vanuit de maand die op dat moment gaande is de andere maanden benoemen
- Heeft enig besef van hoe lang een *uur* of *half uur* ongeveer duurt (rekenles), waar je een *kwartier* mee bezig bent en hoe lang een *minuut* of *seconde* duurt
- Zet analoge tijd om in digitale tijd en andersom, begrijpt daarbij dat je door de 25 uren aanduiding aan digitale tijd kunt zien of het ochtend, middag, nacht is
- Noteert tijd en datum (tijd: analoog en digitaal, 23-07-2011) en spreekt dit juist uit
- Begrijpt datumaanduidingen zoals 7-5-2007 en kan data aan contexten koppelen zoals geboortedatum

11.3 Geld rekenen

- Weet dat als je alleen papiergeld in je portemonnee hebt en een bedrag als 7, 17, 27 87 euro moet betalen, hoeveel je geeft en hoeveel je terugkrijgt

Schrijven / Aanvankelijk schrijven - groep 4 groepsplan

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p>Fijne motoriek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt verschillende bewegingen met linkerhand en rechterhand (één hand knijpt, de ander zwaait) • Slaat vanuit de pols gericht op een voorwerp (spijker inslaan, vliegenmepper) • Doet klaspelletjes met kruisende bewegingen met een ander. • Vorm: aanleren van cijfers, kleine letters en letterverbindingen, hoofdletters en leestekens. • Beweging: schrijven in een doorgaande beweging, zonder breuken en/of lassen. <p>Technisch schrijven</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schrijft met een correcte ligging van het schrijfschrift • Verbindt met de juiste schrijfbeweging van kleine letters en/of hoofdletters • Schrijft op kleine liniatuur. • Ruimte: schrijven in een liniatuur en op een vrije regel met een goede zoneverdeling. 	<p>Methode: Schrijven in de basisschool Schrijfschrift 3C r/l Schrijfschrift 4A r/l</p> <p>Materialen: Wandkaart Letterkaarten Richtingkaarten Kopieerboek</p> <p>Leerkrachtaanpak: (Hier wordt ook tijdens andere vakken op gelet).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aandacht voor de zithouding • Aandacht voor de schrijfhouding • Aandacht voor de pen greep <p>Didactische aanpak: Doelgericht onderwijs door middel van het passend les model</p>	<p>1,5 uur in de week</p>

Leren leren - groep 4 groepsplan

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak
<p>De leerlingen leren belangstelling hebben voor de wereld om hen heen, ze leren deze gemotiveerd onderzoeken en daarin taken uitvoeren, waarbij ze gebruik maken van informatie, strategieën en vaardigheden en ze leren reflecteren op eigen handelen.</p> <p>Taakaanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedenkt en vertelt hoe hij een taak gaat aanpakken • Kijkt hoe medeleerlingen een taak aanpakken en neemt de strategie over • Kiest uit twee manieren om een taak aan te pakken de beste manier • Zet door bij een taak die hij moeilijk of eng vindt (iets vragen aan andere leerkracht, iets uitleggen aan medeleerling, gymoefening die niet lukt) • Plant met hulp van de leerkracht twee taken achter elkaar (binnen één vak) <p>Hulpvragen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schat in wanneer iemand om hulp gevraagd kan worden en wanneer jemoet wachten • Wacht rustig enkele minuten met om hulp te vragen als hij ziet dat de leerkracht in gesprek is <p>Zelfstandig doorwerken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volgt een stappenplan (geschreven/picto's) om een grotere taak uit te voeren <p>Samenwerken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Werkt langere tijd samen met medeleerlingen bij het uitvoeren van een gezamenlijke opdracht • Voert zonder aansporing zijn deel van de taken uit bij het samenwerken met een medeleerling • Vraagt of hij iets mag gebruiken van een ander • Herkent de beperking van een ander bij het uitvoeren van een taak <p>Reflectie op werk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kijkt naar en praat over overeenkomsten en verschillen tussen eigen en andermans werk • Beoordeelt hoe hij zijn taak gedaan heeft (werkwijze, snel/langzaam, resultaat) 	<p>Leren leren is geen apart vak. Het betreft meer een houding en gedrag van de leerling die gestimuleerd dient te worden door de leerkracht. Methodiek: Taakspel Beertjesmethode</p> <p>Ter bevordering van deze doelen werken we in alle klassen met enkele vaste afspraken.</p> <p>Er zijn afspraken om de werkhouding te bevorderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Functionele prikkels voor in de klas • Creatieve en decoratieve prikkels op het prikbord • Rustig spreken • Visualiseren • Klankgebaren • Waar nodig inzet NMG • Gebruik rood-groen kaartjes bij vragen van hulp • Gebruik stoplicht bij zelfstandig werken. <p>Er zijn er afspraken rondom de inrichting van iedere groep en de inrichting van de gangen. De klassen moeten uitdagend en toch rustig zijn. Balans hiertussen is omschreven in borgingsdocument 'leren leren' Klassenafspraken worden gezamenlijk gemaakt</p> <p>Structuur in tijd /ruimte en materialen/ activiteiten/interactie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruik van time-timer • Gebruik van instructietafel • Lesplanning visualiseren • Opdracht visualiseren

Sociaal-emotionele ontwikkeling basis aanbod - groep 4 groepsplan

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p>Zelfbeeld De leerlingen leren met gevoel voor zelfvertrouwen en zelfwaardering omgaan met de eigen mogelijkheden en grenzen en leren uiting geven aan eigen wensen, gevoelens en opvattingen.</p> <p>Jezelf presenteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertelt wat hijzelf en wat een ander goed kan • Praat duidelijk wanneer hij iets vertelt of vraagt in de kring <p>Een keuze maken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiest een activiteit die op dat moment mogelijk is <p>Opkomen voor jezelf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zegt nee tegen een onredelijk verzoek • Geeft de ander aan te stoppen als die iets doet wat hij niet leuk vindt • Geeft het de ander aan als diegene iets heeft gedaan dat hij niet aardig vindt • Blijft bij zijn mening wanneer hij heeft gezegd dat hij iets niet wil • Geeft een motivatie voor zijn mening (geen zin/ moeilijk/ saai) • Vertelt als hij niet mee mag doen zelf een oplossing <p>Omgaan met je beperking/stoornis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt afspraken met zijn omgeving over welke hulp hij nodig heeft en wanneer en hoe dat aan te geven • Past aangereikte hulpmiddelen of oplossing zelf toe om probleemsituaties te voorkomen (b.v. stop hou op zeggen, naar juf gaan) <p>Sociaal gedrag De leerlingen leren naar algemeen geaccepteerde normen en waarden omgaan met anderen en leren samenwerken aan een gezamenlijke taak of gezamenlijk spel en leren omgaan met conflictsituaties.</p> <p>Ervaringen delen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt grapjes • Vertelt dat je verschillende gevoelens tegelijk kunt hebben (boos/verdrietig) • Merkt of iemand de situatie grappig vindt of niet <p>Aardig doen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blijft vriendelijk wanneer een ander een aanbod van hulpafslaat • Geeft een compliment over iets dat een ander goed kan • Reageert aardig op een voorstel van een ander • Doet bewust iets aardigs voor een ander (iets pakken, iemand verrassen) • Houdt rekening met de mogelijkheden van een ander (kleuter laten winnen) • Houdt rekening met de wensen van een ander <p>Omgaan met ruzie</p>	<p>Methode: Kinderen en hun sociale talenten Lesmap voor de middenbouw: groep 4</p> <p>Ervaringen delen: Ik mag alleen thuisblijven De slappe lach</p> <p>Aardig doen: Ik kan het beter maar.... Kaas of worst Jij kunt zo goed</p> <p>Samen spelen en werken: Zullen we hiermee spelen? Mag ik dat even gebruiken? Ik heb daar geen zin in Dat doet een vriendin....</p> <p>Een taak uitvoeren: Klopt het wel? We maken een uitnodiging</p> <p>Jezelf presenteren: Ik kan goed.... Een echt toneelstuk</p> <p>Een keuze maken: Sorry, dat is uitverkocht Net te laat</p> <p>Opkomen voor jezelf: Ik kwam toch spelen? Ik spring uit mijn vel!</p> <p>Omgaan met ruzie: Maar dat wist ik niet Ik ga zwemmen, mam Mijn idee is juist leuk!</p> <p>De thema's staan jaarlijks schoolbreed gepland. Ouders worden middels nieuwsbrief op de hoogte gesteld van de thema's. De onderwerpen komen elk jaar terug, maar steeds gecompliceerder (cyclisch leermodel).</p> <p>Standaard Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • De opbouw van de lessen wordt gevolgd: eerste 30 minuten voor de 	<p>2 x 45 / 3x 30 minuten per week</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Probeert een ruzie op te lossen door te praten • Laat een ander uitpraten bij het oplossen van een ruzie • Vertoont spijt en maakt het goed met een ander • Herkent of iets expres of per ongeluk gebeurd is 	<p>basis les, tweede dertig minuten voor een vervolg les, derde 30 minuten vervolg les, vierde 30 minuten voor uitloop en terugblik</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naast de lessen zoals deze structureel vanuit de methode gegeven worden besteed de leerkracht het hele jaar door aandacht aan de sociaal-emotionele vorming. • Voor de kinderen is duidelijk welke regels er binnen de school en in de groep zijn. Hier is het hele jaar door aandacht voor. • De leerkracht ondersteunt leerlingen in het verwoorden van gevoelens. • De leerkrachten dragen zorg voor het welzijn van de leerling. Mogelijkheden worden versterkt . Onvermogen geaccepteerd. • De leerkracht laat merken dat elk gevoel mag maar niet elk gedrag. • De leerling wordt positief benaderd, het positieve wordt benadrukt, de leerkracht geeft blijk van vertrouwen en ondersteunt de leerling daar waar nodig is. • De leerkracht besteed structureel aandacht aan de sfeer en regels in de groep. <p>Extra aandacht / aanpak voor uw kind (indien nodig) Als aanvulling kan gebruik gemaakt worden van het katern 'Kinderen en ... hun sociale talenten voor zorgleerlingen' bij de methode 'Kinderen en hun sociale talenten' en het PAD-programma.</p>	
---	---	--

Spel - groep 4 groepsplan

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest een ander op basis van gemeenschappelijke interesses (om iets leukers mee te doen) • Speelt op een ander moment zijn spel verder • Accepteert winst en verlies in spelletjes met een geluksfactor (mens-erger-je-niet) • Wijst een ander op de regels als die zich er niet aan houdt • Kent de basisspelregels van veel gespeelde spellen • Deelt materiaal waarmee hij eigenlijk zelf wil spelen (nu mag jij even) 	<p>Deze doelen worden tijdens leeractiviteiten (leesspelletjes, SEV opdrachten, creatieve opdrachten) nagestreefd.</p> <p>Begeleid buiten spelen</p> <p>Zowel alleen spelen als met elkaar spelen heeft de aandacht. Er wordt meegespeeld door leerkracht, assistent en/of logopedist.</p>	<p>In pauzes en in combinatie met andere vakken</p>

Wereldoriëntatie - groep 4 groepsplan

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p>Mens en samenleving</p> <ul style="list-style-type: none"> • Houdt rekening met eigen medicijngebruik • Herkent en aanduiden van ziek zijn/ worden (hoofdpijn, buikpijn, misselijkheid) • Vraagt hulp na een valpartij of botsing en duidt aan hoe en waar het gebeurd is • Geeft soorten producten aan die gezond/minder gezond zijn (fruit is gezond, snoep is ongezond) • Beseft dat voedsel nodig is om te groeien, te bewegen en gezond te blijven • Geeft aan waarom gevarieerd eten belangrijk is (niet ziek worden, groeien) • Geeft aan waarom bewegen gezond is • Maakt een keuze in een situatie met tegenstrijdige gevoelens (anderen willen wel, ik niet) • Beargumenteert waarom hij het fijn vindt om in een bepaald natuurgebied te zijn (het bos ruikt lekker naar dennen, de wind voelt lekker op het strand) • Weet dat in de herfst/winter de verwarming aan moet (en de deuren dicht) <p>Oriëntatie op natuur en techniek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft aan hoe jongen van volwassen dieren heten (puppy, lam, veulen, kalf, big) • Geeft aan dat de lichaamsbedekking van dieren zich aanpast aan het seizoen • Geeft de levenscyclus van planten aan (zaadje, groeien, bloeien, plant, mest) • Geeft aan dat uit dode planten, dieren en uitwerpselen mest ontstaat waar nieuwe planten mee kunnen groeien • Geeft de functie van verschillende zintuigen aan (proeven, ruiken, zien, horen, voelen) • Geeft de functie van de tong aan (nodig om te praten, proeven, slikken) • Ordent voorwerpen van licht naar zwaar door het gewicht te schatten • Voorspelt en onderzoekt of voorwerpen blijven drijven of zinken (hout-baksteen) • Geeft aan dat ijs en sneeuw bevroren water is en dat het kan smelten 	<p>Bronnen voor deze lessen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Thema's uit Grote Reis deel 4 • Internet • Uitzendingen Nieuws uit de natuur van school tv • Eerder gegeven lessen door andere leerkrachten • Eigen creativiteit van zowel leerkracht als leerling. 	<p>0,75 uur per week</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Ontdekt in zijn omgeving mechanismen die reageren op beweging (schuifdeuren) (besturing) • Ontdekt in zijn omgeving hoe zonlicht voor energie kan zorgen (rekenmachine die werkt op zonlicht) (energie) • Beschrijft welk weer het vandaag is op basis van (globale) kenmerken (warm, bewolkt, zonnig, regen) • Laat een bootje varen in de waterbak (door tegen het zeil te blazen, door het water te laten stromen, schoepenrad) (energie) • Geeft de activiteiten die bij een bepaald seizoen horen aan (schaatsen, zwemmen, bladeren zoeken, bloemen plukken) <p>Oriëntatie op ruimte</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft verschillen tussen een stad en een dorp aan • Kent het verschil tussen openbaar vervoer en privé-vervoer • Kent beroepen waarmee mensen in Nederland geld kunnen verdienen • Geeft aan dat mensen geld nodig hebben om te leven • Geeft verschillen tussen voorwerpen waarmee kinderen in Nederland en kinderen in de Derde Wereld spelen aan • Kent verschillende plaatsen waar water voorkomt (zee, meer, rivier, kanaal, uit de kraan) • Kent functies van water (vocht voor het lichaam, hygiëne, recreatie) <p>Oriëntatie op tijd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt de begrippen gisteren, vandaag en morgen • Gebruikt de begrippen eergisteren, overmorgen, nu, straks en meteen • Begrijpt wat een maand is • Benoemt de dagen van de week in volgorde • Begrijpt de begrippen een week, meer weken, deze week, volgende week, vorige week • Kent enkele vaste tijden waarop activiteiten beginnen eindigen op het dagschema • Benoemt enkele bronnen waaruit je informatie over vroeger kan halen (foto Benoemt verschillen tussen dagelijks leven van opa/oma vroeger en het leven nu in de maatschappij (meer elektrische apparaten, vervoersmiddelen)'s, opa/oma) 		
--	--	--

Verkeer - groep 4 groepsplan

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<ul style="list-style-type: none"> • Kent de kleuren van het stoplicht en hun betekenis • Kent verschillende vervoersmiddelen • Kijkt links, rechts, links bij het oversteken • Kent de regels van het oversteken in verschillende situaties (stoplicht) • Geeft op plaatjes aan of gedrag wel of niet passend is in het verkeer • Kijkt extra uit bij waarschuwingssignalen zoals bel, toeter, zwaailichten en sirenes • Kent de begrippen verkeerslicht, zebra, agent, links en rechts • Begrijpt waarom je in de auto een gordel om moet en doet deze zelfstandig om. • Kent enkele functies van de politie in het verkeer. 	<p>Methode : ??</p> <p>Verdere bronnen voor deze lessen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Internet • Digibordlessen en extra verkeersoefeningen op het digibord. • Eigen creativiteit van zowel leerkracht als leerling. 	<p>30 min per week</p>

Bewegingsonderwijs- groep 4 groepsplan

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p><u>Balanceren</u> Balanceren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komt tot hurkzit en weer overeind op een bank. • Loopt over een half instabiel balanceervlak (bank / laag). • Loopt over een schuin omgekeerde bank (1ste sport wandrek) naar boven en naar beneden. • Maakt een halve draai op een smal vlak (omgekeerde bank). • Staat 10 seconden op één been (rechts / links). <p>Rijden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rijdt zittend op een skateboard vanaf een schuin vlak (35 – 50 cm) zonder balansverstoring. <p>Glijden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Glijdt vanaf een smalle glijbaan. <p>Acrobatiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gaat op de rug staan van de ander die op handen en knieën zit (platform), staat en zit stabiel. • handstand <p><u>Klimmen</u> Klauteren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klimt alternerend tot de helft omhoog, opzij en naar beneden in een recht wandrek. • Door een gat klimmen en hangen aan de armen. <p>(Touw)klimmen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Springt vanaf de grond op de knoop van een touw. <p><u>Zwaaien</u> Schommelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Schommelt staand op een touw (knoop / schoteltje) en vergroot zwaai. • Springt uit vanuit zittend zwaaien. • Duwt met twee handen een medeleerling op een schommel. <p>Hangend zwaaien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwaait aan een touw van bank naar mat (50 - 100 cm). • Zwaait aan de ringen 5 x met 2 stapjes in het midden en afslepen. 	<p><u>Lessen bewegingsonderwijs</u></p> <p>Organisatie algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 vakken. • Klassikaal (met inleiding en afsluiting). <p>Didactische aanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Differentiatie d.m.v. verschillende opstellingen. • Uitbouw mogelijkheden t.a.v.: Het arrangement (hoogte, afstand etc.). De uitvoeringswijze (hanteren spelmateriaal, uitvoering sprong, het landen). De reguleringswijze (manier van samenwerken of hulpverlening). • Verwante activiteiten. • Doelen worden gesteld t.a.v. de individuele leerling. Eventueel doelen uit hogere groepen (groep 5,6 etc) worden gesteld aan talenten. <p><i>Met behulp van de uitbouw mogelijkheden worden activiteiten op maat gemaakt.</i></p> <p>Pedagogische aanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Altijd een succeservaring creëren. • Stimuleren. • Complimenteren. • Indeling op basis van homogene groepen of heterogene groepen (doelafhankelijk). <p><u>Spelen in het speellokaal</u> Leerkrachten kunnen gebruik maken van het speellokaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extra oefenen bewegingsvormen, zoals klimmen en klauteren, tikspelen, jongleren, bewegen op muziek etc. • Vrij spel. <p><u>Buiten spelen</u> Tijdens het buitenspelen worden de bewegingsvormen geoefend d.m.v. verwante activiteiten.</p>	<p>2 x 45 minuten.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Zwaait van mat naar mat (20 - 50 cm) aan de trapeze stok. <p>Steunend zwaaien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwaait steunend op de trapezestok door zelf op te springen vanaf een schuine bank. <p><u>Over de kop gaan</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt een koprol vanuit hurkzit tot hurkzit op een vlakke mat. • Maakt een serie koprollen achter elkaar. • Duikelen achterover <p><u>Springen</u></p> <p>Vrije sprongen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Springt op een schuine minitrampoline met 2 voeten in het rondje met verhoogde aanloop, uitstrekken. • Hinkelt 10 keer op het voorkeurs- en niet-voorkeursbeen. • Springt van de kast (1 meter) op een landingsmat (diepspringen). <p>Steunspringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wendsprong over de kast met daarvoor een bank (3 delen). • Wendsprong over de kast met springplank (4 delen). <p>Loopspringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slotje springen van mat naar mat (50-70 cm afzet en landen met 1 voet). • Springt over banken. <p>Touwtjespringen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Draait een springtouw over eigen hoofd en springt erover. <p><u>Hardlopen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Loopt estafette in een rechte lijn op en neer door de gymzaal met 3 medeleerlingen. <p><u>Mikken</u></p> <p>Wegspelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beweegt met een kleine hockeystick in een vlot tempo een hockeybal van de ene naar de andere kant van de zaal. • Slaat een shuttle met een kort badmintonracket. • Slaat een foambal met een tennisracket gericht naar een doel. <p>Mikken:</p>		
--	--	--

- Mikt met een trefbal op een bewegend doel (medeleerling) vanaf 3 meter.
- Mikt een bal in een vergrote korf (2 meter hoogte, van 2 meter).

Jongleren

Werpen en vangen:

- Wijst een geworpen voorwerp na in de juiste richting.
- Vangt zelf opgegooide pittenzakken.
- Vangt 5 van de 6 met een boog naast het lichaam aangegooide zachte ballen met 2 handen.
- Overspelen met tweetallen met grote zachte bal

Soleren:

- Dribbelt met een grote bal (1 of 2 handen).
- Dribbelt met de voet.

Retourneren:

- Samen met een ander een ballon hooghouden met tennisracket (1,5 afstand, verzwaarde ballon).

Doelspelen

Keeperspelen:

- Verdedigt met succes een eigen doel.

Lummelspelen:

- gooit een bal naar een medespeler zonder dat de tegenstander de bal onderschept bij een eenvoudig lummelspel.
- Onderschept een bal van de tegenstander.

Tikspelen

Tikspelen:

- Verandert van looprichting om de tikker te misleiden.
- Speelt tikkertje met functiewisselingen.
- jagerbal

Afgooispelen:

- Speelt regelmatig over naar elkaar wanneer deze in een gunstige positie staat.

Stoeispelen

- Duwt een ander van de mat af als diegene staat of op zijn / haar knieën zit.
- Houdt een leerling vast in een eenvoudige houdgreep.

<p><u>Bewegen op muziek</u> Bewegen n.a.v. het tempo van de muziek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stapt op actuele kindermuziek, afwisselend van snel naar langzaam. <p>Bewegen n.a.v. de frasering in de muziek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zet in en stopt na 16 tellen een beweging (lopen, huppelen, stilstaan, telt zelf met hulp). <p>Een dans uitvoeren op muziek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verzint een eigen beweging en kan twee bewegingen achter elkaar maken. <p><u>Helpen en opruimen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zet een specifiek aantal spullen neer na opdracht van de leerkracht (max. 5). <p><u>Spelregels</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft een startsein wanneer medeleerlingen klaar zijn om te beginnen. • Stelt even grote groepen samen (t/m 10 spelers). • Corrigeert anderen wanneer zij zich niet aan de regels houden. <p><u>Inzicht in en accepteren van eigen mogelijkheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertelt dat je niet altijd kan winnen. <p>Geeft zelf aan of hij een beweging correct heeft uitgevoerd.</p>		
--	--	--

Handvaardigheid/tekenen/ textiele werkvormen - groep 4 groepsplan

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p>Expressie en fantasie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedenkt vooraf wat hij wil maken en blijft bij zijn idee • Maakt objecten zo echt mogelijk na, en gebruikt hierbij de juiste vormen (kop is rond, benen zijn lang) <p>Materialen en technieken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is bezig met boetseren • Maakt eenvoudig duimpotje (maakt gebruik van gereedschap bij kleien om te versieren) • Vouwen, knippen en plakken, stempelen <p>Tekenen en schilderen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekent figuren met details (wenkbrauwen, appels in boom) • Tekent figuren in proportie (volwassenen langer dan kinderen, kleine handen) • Brengt symmetrie in tekening (in beide hoeken hetzelfde) • Mengt met twee primaire kleuren een vooraf bedachte secundaire kleur • Verft eenvoudige voorstellingen <p>Werkstukken en kunst bekijken</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geeft aan of hij iets van een ander mooi vindt of niet. <p>Textiele werkvormen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leert lapje vastrijgen op ondergrond • Oefent met draad in de naald steken • Leert iets bevestigen m.b.v. knopen • Leert vingerhaken 	<p>Thematische werkstukken in de groep en met de vakleerkracht textiele werkvormen/handvaardigheid</p> <p>Creatieve opdrachten</p> <p>Vrije knutsel- en tekenmomenten</p>	<p>Een maal per week 45 min. les van vakdocent</p> <p>45 min. door eigen leerkracht</p>

Drama - groep 4 groepsplan

Na te streven doelen	Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak	Frequentie
<p>Dramatische vorming</p> <ul style="list-style-type: none"> • Speelt voorgelezen verhaal na • Vertelt wat hij van het toneelspel van de ander vindt als hem hierom wordt gevraagd (mooi/minder mooi) • Speelt samen met een ander poppenkast met een verhaallijn <p>Doen-alsof-situaties herkennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Benoemt welk verhaal echt is en welk verhaal een sprookje is 	<ul style="list-style-type: none"> • Diverse hoeken • SEV lessen • Spel • Kring <p>Leerkracht aanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interactief voorlezen • Begeleiden bij drama 	<p>2 uur per week in combinatie met andere vakgebieden</p>